

- A II.** Quæri solet, quomodo Mathusale secundum annorum computationem viuere post diluuiū potuerit, cum omnes, præter eos qui in arcâ ingressi sunt, perisse dicantur. Sed hanc quæstionē plurium codicū mendositas peperit. Nō solū quippe in Hebræis aliter inuenitur, verum etiā in septuaginta interpretatione, Mathusale in codicibus paucioribus, sed veracioribus, sex annos ante diluuiū reperitur fuisse defunctus. Itē queritur, quæ admodum potuerint angeli cum filiabus hominū concubere, vnde gigantes nati esse perhibentur: quauis nonnulli & Latini & Græci codices, non angelos habere, sed filios dei, quos quidā ad soluendam istam quæstionē iustos homines fuisse crediderunt, qui potuerūt etiam angelorum nomine nūcupari.
- Malach. 3.** Nam de homine Ioanne scriptū est, Ecce ego mitto angelū meū ante faciē tuam, qui præparabit viā tuā. Sed hoc mouet, quomodo vel ex hominū concubitu nati sint gigantes, vel fœminis miscere se potuerūt, si nō homines sed angeli fuerunt? Sed de gigantibus, id est, nimis grandibus atq̃ fortibus, putō nō esse mirandum q̃ ex hominibus nasci potuerūt, quia & post diluuiū quidam tales fuisse reperiūtur: & quædā corpora hominū ad incredibile modum ingētia, nostris quoq̃ temporibus extiterunt, non solū viros, verum etiā fœminarū. Vnde credibilis est homines iustos appellatos, vel angelos, vel filios dei, cōcupiscētia lapsos peccasse cū fœminis, q̃ angelos carnem non habētes vsq̃ ad illud peccatum descēdere potuisse: quāuis de quibusdā dæmonibus qui sunt improbi mulieribus, à multis tam multa dicātur, vt non facile sit de hac re definienda sententia. De arcâ Noë quæri solet, vt rum tanta capacitate quāta describitur, animalia omnia que in eā ingressa dicūtur, & eas corū ferre potuerit. Quam quæstionē cubito geometrico soluit Origenes, asserens non frustra scripturā dixisse, q̃ Moyses omni sapiētia Egyptiorū fuerit eruditus, qui Geometricā dilexerūt. Cubitū autem Geometricū dicit tātum valere quantum nostra cubita sex valent. Si ergo tā magna cubita intelligamus, nulla quæstio est, tantæ capacitatis arcā fuisse vt posset illa omnia continere. Itē queritur, vt rum arcâ tam magna centū annis potuerit fabricari à quatuor hominibus, id est, Noë & tribus filiis eius. Sed si non potuit, non erat magnū fabros alios adhibere: quauis operis sui mercede accepta nō curauerint vt rum eā Noë sapiētē, an vero inaniter fabricaret. Et ideo nō in eam intrauerūt, quia non crederēt quod ille crederet. Quod ait cum de arcâ quæ ratione loqueret, Inferiora bicamerata & tricamerata facies ea: queri solet, Num inferiora futura erāt bicamerata & tricamerata. Sed in hac distictione totā structuram eius intelligi voluit, vt haberet inferiora, haberet media & superiora, quæ appellātur tricamerata. In prima quippe habitatione, id est in inferioribus semel camerata erat arcâ, in secunda vero habitatione supra inferiore iā bicamerata erat, ac per hoc in tertīa supra secundā tricamerata erat. Quoniam non solū viuere, sed etiā pasci in arcâ animalia deus dixit, & iussit vt Noë ab oibus eis suis sumeret sibi & illis que ad illi fuerant ingressura. Queritur quō ibi leones vel aquilæ, quæ cōsueuerunt carnibus viuere, pasci potuerint: vt rī & animalia præter illū numerū propter aliorū eicā fuerint in tromissa, an aliqua præter carnes, quod magis credēdum est, à viro sapiētē, vel deo demonstrante prouisa sint, quæ talium quoq̃ animantium eis conuenirēt. Quod scriptū est, A volatilibus mundis, & à volatilibus immūdis, & à pecoribus mundis, & à pecoribus immūdis, & ab oib⁹ serpētibus in terra: quod deinde nō additur, subauditur mundis & immūdis: & adiūgitur, Duo & duo intrauerūt ad Noë in arcâ, masculus & fœmina. Queritur quomodo superius distinxerit duo & duo ab im-
- mundis: nunc autē siue à mūdis siue ab immūdis duo D & duo dicat intrasse. Sed hoc refertur nō ad numerū mundorū vel immundorū animalium, sed ad masculum & fœminā, quæ in omnibus siue mundis siue immūdis duo sunt masculus & fœmina. Notandū IX. quod scriptum est, In quo est spiritus vite: non solum de hominibus, sed etiā de pecoribus dictū: propter illud quod quidam de spiritibus sancto volunt intelligere, vbi scriptum est, Et insufflauit deus in faciē eius spiritum vite: quod melius quidā codices habent, flatū vite. De montiū altitudine, quam omnē scriptū X. est transcendisse aquā cubitis quindecim, quidā non recte dubitant propter Olympi mōtis historiam. Si enim terra inuadere potuit spatium tranquillū illius aëris, vbi dicitur nec nubes videri, nec vētos sentiri, cur nō & aqua crescendo? Quod scriptū est, Ex XI. altata est aqua super terrā centū quinquaginta dies. Queritur vt rum vsq̃ ad hunc diem creuerit, an per tot dies in altitudine qua creuerat māserit: quoniam alij interpretes planius videntur hoc dicere. Nā Aquila dixit, obtinuit: Symmachus, præualuerūt aq̃e. Quod scriptū est, exaltata est aqua post centū XII. tum quinquaginta dies, & adductum esse spiritum suum per terram, & desisse aquam: & cōclusos fontes abyssi, & catarractas cœli, & detentam pluuiam de cœlo. E Queritur vt rī post centum quinquaginta dies hæc facta sint, an per recapitulationem omnia commemorata sint, que post quadraginta dies pluuiæ fieri cœperunt: vt hoc solū ad cētum quinquaginta dies pertineat, quod vsq̃ ad ipsos aqua exaltata est: aut de fontibus abyssi cessante iam pluuiā, aut quia māsit in altitudine sua, dum in illo spiritu siccaretur, Cetera vero quæ dicta sunt, nō post centum quinquaginta dies omnia facta sint, sed cōmemorata sint omnia, que ex fine quadraginta dierū fieri cœperunt. Quod XIII. scriptū est, dimissum esse coruū, nec rediisse: & dimissam post eum columbā, & ipsam rediisse, q̃ non inuenisset requiē pedibus suis, quæstio solet oboriri. Vt rī coruus mortuus sit, an aliquo modo viuere potuerit: quia vt q̃ si fuit terra vbi requiesceret, etiam colūba requiē potuit inuenire pedibus suis. Vnde coniicitur à multis q̃ cadaueri potuerit coruus insidere, qd̃ columba naturaliter refugit. Item quæstio est quō XIII. colūba non inueniret vbi resideret, si iam sicut narrationis ordo contextitur, nudata fuerat cacumina mōtium. Quæ quæstio videtur per recapitulationē posse dissolui, vt ea posterius narrata intelligantur, quæ F prius facta sunt, an potius a que nondū siccate fuerāt. Quid sibi vult quod dñs dicit, Nō adiciā adhuc XV. maledicere super terrā propter opera hominū, quia apposita est mens hominis ad malitiam ab inuēute: Non adiciā ergo adhuc percutere omnem carnē viuam, quem admodum feci. Et deinde iungit que secundum largitatē bonitatis suæ donat hominibus indignis. Vt rī hic testamenti noui indulgētia figurata sit, & præterita vltio ad vetus pertineat testamentū: hoc est illud ad legis seueritatē, hoc ad gratiæ bonitatem. Quid est, Et de manu fratris hominis XVI. exquirā animā hominis? An omnē hominē fratrem eius hominis nomine intelligi voluit, secundū cognitionem ex vno ductā. Queritur quare peccans XVII. Cham in patris offensa, non in seipso, sed in filio suo Chanaā maledicere? Nisi quia prophetatū est, terrā Chanaan eiecit Chananeis inde & debellatis, accepturos fuisse filios Israel q̃ veniret de femine Sem. Queritur quomodo dictū sit de Memroth: hic XVIII. cœpit esse gigas super terrā: cū gigantes & antea natos scriptura cōmemoret. An forte quia post diluuiū nouitas generis humani reparādi de nouo cōmemoratur, in qua nouitate hic cœpit esse gigas super terrā. Queritur quid sit, Et Heber nati sunt filij duo, no XIX. men vnus Phalech, quia in diebus eius diuisa est terra